

บันทึกข้อความ

โรงพยาบาลบ้านค่าย
เลขรับที่..... ๖๒๙๙
วันที่..... ๑๑ ต.ค. ๒๕๖๑
เวลา.....

ส่วนราชการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระยอง(กลุ่มงานพัฒนายุทธศาสตร์ฯ) โทร.๐ ๓๘๖๑ ๓๔๓๐

ที่ รย ๐๐๓๒/ว ๘๗๖๙ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอส่งสำเนาหนังสือราชการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนทุกแห่ง, สาธารณสุขอำเภอทุกอำเภอ และคณะกรรมการบริหาร
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระยอง

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระยอง ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๖๕๓๐, ๖๕๓๗ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๕๐ เพื่อใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูล
ข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๕๐ จำนวน ๑๐ เรื่อง ที่แนบ
มาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(นายประกาศ ผูกดวง)

นายแพทย์ (ด้านเวชกรรมป้องกัน)เชี่ยวชาญ วิชาการสาธารณสุข
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดระยอง

เขียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านค่าย

เพื่อโปรดทราบ

✓ เพื่อโปรดพิจารณา.....
ทันควรให้เจ้าพนักงาน

คำสั่ง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านค่าย

ทราบ
 เห็น/ลงตามเลข

เลขรับ 806
วันที่ ๑๑ ก.ย. ๒๕๖๑
เวลา ๑๑.๑๕ น.

กลุ่มสารบรรณ
เลขรับ 12293
วันที่ 10/9/61
เวลา 15.31

กระทรวงสาธารณสุข
เลขรับ 49006
วันที่ ๑๐ ก.ย. ๒๕๖๑
เวลา 14.49

ที่ นร ๐๑๐๘/วิ๒๕๓๐

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๖ กันยายน ๒๕๖๑

ผู้อำนวยการกองกลาง
เลขรับ 18853
วันที่ 11 ก.ย. ๒๕๖๑
เวลา 12.14 น.

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บทความเรื่อง กระจายแผ่นเดียว ให้เออะครีบ
 ๒. บทความเรื่อง รอไปก่อนนะ
 ๓. บทความเรื่อง ผมอยากได้ทั้งหมด
 ๔. บทความเรื่อง กรรมการวินิจฉัยฯ ไม่เกี่ยว
 ๕. บทความเรื่อง ขอบไปทำอะไร

ห้องรองปลัดกระทรวงฯ
พญ.พรรณพิมล วิปุลากร
เลขรับ ๑๑๕๐
วันที่ ๑๑ ก.ย. ๒๕๖๑
เวลา ๑๖.๑๖

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เช่น สรุปลย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปลข้อร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สรุปลข้อหารือของคณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นต้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่สรุปลย่อคำวินิจฉัยและบทความ จำนวน ๕ เรื่อง ทางสื่อต่างๆ ของหน่วยงานนี้เพื่อส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ผลเป็นประการใดกรุณาแจ้งให้ทราบด้วย

จักขอบคุณมาก

- ๑) เรียน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
เพื่อโปรดทราบและเห็นควรแจ้ง
หน่วยงานในสังกัด สธ. ทราบ
จะเป็นพระคุณ

นางสาว พจ-14

(นางสาวปศิยา พวงเงิน)
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
แทนผู้อำนวยการกองกลาง
๑๒ ก.ย. ๒๕๖๑

ขอแสดงความนับถือ

นางสมพาศ นิลพันธ์

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๒) ทราบ
ดำเนินการตามเสนอ

นางอรชуда บุรณปรีชา

ผู้อำนวยการแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๑๗ ก.ย. ๒๕๖๑

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘
โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๘

๓) สารบรรณ (นางสาวปศิยา)
โปรดดำเนินการแจ้งเวียน

นางสาว พจ-14

(นางสาวปศิยา พวงเงิน)
หัวหน้ากลุ่มสารบรรณ
๑๘ ก.ย. ๒๕๖๑

บทความ ๓๑/๒๕๖๑

วีระเชษฐ์ จรรยากุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

กระดาษแผ่นเดียว ให้เอะครับ

ผมเคยตามเรื่องจากหน่วยงานอื่นครับ หลังจากส่งหนังสือตัวจริงไปส่งหน้าสามสัปดาห์ เจ้าหน้าที่ค้นเรื่องไม่พบครับ แต่พอส่งสำเนาไปให้ก็ตามเรื่องให้ได้ เหมือนเรื่องนี้เลยครับ

นายเตนมืออาชีพรับราชการครู ได้แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจนครสวรรค์ (สภ.นครสวรรค์) ให้ดำเนินคดีกับนายตวงและนายตี โดยกล่าวหาว่าปลอมเอกสารราชการ ทำให้นายเตนได้รับความเสียหาย สภ.นครสวรรค์ แจ้งให้นายเตนทราบว่ามีเรื่องนี้อยู่ในความรับผิดชอบของ สภ.นิคมเขาบ่อแก้ว จังหวัดนครสวรรค์ แต่ไม่แจ้งรายละเอียดเลขที่ส่งหนังสือ วัน เดือน ปี ที่ส่งเอกสารไปด้วย นายเตนจึงมีหนังสือขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือนำส่งดังกล่าว พร้อมให้รับรองสำเนาถูกต้องเพื่อประโยชน์ในการติดตามเรื่องจะได้สะดวกรวดเร็วขึ้น สภ.นครสวรรค์ ปฏิเสธด้วยเหตุผลว่าเป็นหนังสือราชการ ไม่นอนุญาตให้นายเตนไปขอจาก สภ.นิคมเขาบ่อแก้ว นายเตนจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องมีเท่านี้ครับ

สถานีตำรวจนครสวรรค์มีหนังสือส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า ได้รับแจ้งความไว้เมื่อสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานแล้วพบว่าอยู่ในเขตอำนาจการสอบสวนของ สภ.นิคมเขาบ่อแก้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ จึงลงรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีไว้ แล้วส่งเรื่องให้ท้องที่ที่รับผิดชอบ ต่อมาก็ส่งเอกสารร้องทุกข์กล่าวโทษให้ สภ.นิคมเขาบ่อแก้ว ตามหนังสือที่ ตช(นว).๔๐๑/๑๕๔๓ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑ และมีหนังสือที่ ตช ๐๐๒๑(นว).๔๐๑/๑๖๑๒ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑ แจ้งความคืนให้นายเตนทราบ ต่อมาวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ นายเตนได้มีหนังสือขอสำเนาหนังสือที่ สภ.นครสวรรค์ ส่งให้ สภ.นิคมเขาบ่อแก้ว พร้อมรับรองสำเนา ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นหนังสือระหว่างหน่วยงาน จึงไม่อนุญาต แต่ได้แนะนำให้ไปขอจาก สภ.นิคมเขาบ่อแก้ว โดยตรง

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่นายเตนมืออาชีพมีคำขอนี้คือหนังสือที่ ตช(นว).๔๐๑/๑๕๔๓ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑ ฉบับนี้แหละ เรื่อง ส่งเอกสารคำร้องทุกข์กล่าวโทษให้พนักงานสอบสวนในเขตรับผิดชอบ ข้อมูลข่าวสารนี้ เป็นข้อมูลการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ เมื่อ สภ.นครสวรรค์ ส่งเอกสารคำร้องทุกข์กล่าวโทษไปให้ สภ.นิคมเขาบ่อแก้ว แล้วการเปิดเผยไม่ทำให้เกิดอุปสรรคต่อการสอบสวนของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบสำนวนคดี ที่จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) ประกอบกับนายเตนเป็นผู้เสียหายในคดีและต้องการติดตามเรื่องร้องทุกข์เพื่อความสะดวกรวดเร็วขึ้น พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลข่าวสารตามที่นายเตนมืออาชีพขอเปิดเผยให้ทราบได้ จึงวินิจฉัยให้สถานีตำรวจนครสวรรค์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือ สภ.นครสวรรค์ ที่ ตช(นว).๔๐๑/๑๕๔๓ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑ พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องให้ด้วย

เวลาประชาชนไปตามเรื่องถ้ามีสำเนาหนังสือไป จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ตามเรื่องได้ง่ายขึ้นครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

(สค ๑๙๖/๒๕๖๑)

บทความ ๓๒/๒๕๖๑

วีระเชษฐ์ จรรยากุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

รอปีก่อนนะ

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่หน่วยงานหนึ่งหรือการปฏิบัติไปอีกหน่วยงานหนึ่ง เรื่องของเรื่องคนขอก็เลยต้องรอป่านนี้ตอบกลับไปหรือยังก็ไม่ทราบ แต่การรอกี้มีระยะเวลาครบ ไว้อ่านตอนท้าย

นายต้นเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรมสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง จำกัด มีหนังสือไปถึงสหกรณ์จังหวัดลำปาง ขอเอกสารเรื่องการหรือกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรณีที่ร้องเรียนคัดค้านระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรมสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง จำกัด ว่าด้วยการสรรหาประธานกรรมการ กรรมการดำเนินการ และผู้ตรวจสอบกิจการ พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่สหกรณ์จังหวัดลำปาง มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยว่า สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปางเป็นหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค สังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้หาหรือตามประเด็นข้อร้องเรียนของนายต้นต่อกรมส่งเสริมสหกรณ์ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณา จึงไม่สะดวกในการถ่ายสำเนาเอกสารให้นายต้น หากสืบหน้าหรือผลเป็นประการใด สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปางจะแจ้งให้ทราบต่อไป นายต้นจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปางมีหนังสือส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารตามที่นายต้นมีคำขอและปฏิเสธไปให้คณะกรรมการวินิจฉัยฯ เพื่อประกอบการพิจารณาชี้แจงว่า นายต้นมีหนังสือขอคัดค้านระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรมสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง จำกัด ในเรื่องการสรรหาดังกล่าว และขอให้สหกรณ์จังหวัดลำปางใช้อำนาจวินิจฉัยให้ระเบียบสหกรณ์ฯ ดังกล่าวเป็นโมฆะ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง ได้เชิญนายต้นเข้าหาหรือและชี้แจงข้อเท็จจริง แต่หาข้อยุติไม่ได้ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง จึงมีหนังสือหรือไปที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณา

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่นายต้นมีคำขอคือเอกสารซึ่งสำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง หรือต่อกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรณีคัดค้านระเบียบฯ การสรรหา ยังอยู่ระหว่างพิจารณาดำเนินการของกรมส่งเสริมสหกรณ์ยังไม่แล้วเสร็จ การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) จึงยังไม่สมควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่นายต้นในขณะนี้ จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ คือยังไม่เปิดเผยให้ครับ

มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ที่ว่า ทุกหน่วยงานต้องบริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็วหรือในวันนั้นเลย หากไม่ได้ต้องแจ้งผู้ขอทราบภายใน ๑๕ วันพร้อมแจ้งกำหนดเวลาแล้วเสร็จ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๓๘ ว่า เมื่อส่วนราชการใดได้รับการติดต่อสอบถามเป็นหนังสือจากประชาชนหรือส่วนราชการด้วยกัน ต้องตอบคำถามหรือแจ้งให้ทราบภายในสิบห้าวัน หรือตามเวลาที่ส่วนราชการนั้นกำหนดไว้ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไปได้ครับ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่อได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๓๙/๒๕๖๑)

บทความ อ. ๓๓/๒๕๖๑

วีระเชษฐ์ จรรยากุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ผมอยากได้ทั้งหมด

เรื่องการถูกตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง หรือดำเนินการทางวินัยของหน่วยงานของรัฐ มีบ่อย ๆ ครับ บางครั้งหน่วยงานเดียวถูกสอบหลายคน หลายคำวินิจฉัยเลยครับ มาดูว่าเรื่องการสอบสวนสอบข้อเท็จจริงนี้ อะไรบ้างที่เปิดเผยได้

เรื่องมีอยู่ว่า นายชายได้มีหนังสือถึงฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ขอถ่ายเอกสารในสำนวนการดำเนินการทางวินัยเพื่อใช้ประกอบการอุทธรณ์ รวม ๖ รายการ คือ สรุปรายงานการสอบสวน สรุปรายงานการสอบข้อเท็จจริง รายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน รายงานการสอบข้อเท็จจริง บันทึกถ้อยคำพยานในรายงานการสอบสวน บันทึกถ้อยคำพยานในรายงานการสอบข้อเท็จจริง แต่ ธกส. มีหนังสือแจ้งเปิดเผยให้เรื่องเดียว คือสรุปรายงานการสอบสวน ส่วนที่เหลืออีก ๕ รายการ ปฏิเสธว่า เป็นข้อมูลข่าวสารจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ และอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด นายชายจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ มีหนังสือส่งข้อมูลไปประกอบการพิจารณาสรุปว่า นายชายปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานสาขาถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพราะอาศัยตำแหน่งหน้าที่โดยไม่สุจริต รับเงินฝากมากกว่าจำนวนที่ลูกค้าระบุในใบฝาก แล้วฝากเงินเข้าบัญชีลูกค้าอีกคนหนึ่งที่ไม่ได้ฝากเงินจริง ถึงเวลาปิดทำการไม่มีเงินสดขาดเกินบัญชีของสาขา เมื่อลูกค้าผู้ฝากเงินทวงถามก็ปฏิเสธ สำนักงานจังหวัดจึงตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงแล้วลงโทษภาคทัณฑ์ ๑ ปี แล้วได้รายงานผลให้ธนาคารทราบ ธนาคารจึงมีคำสั่งให้พนักงานนายชาย ต่อมาคณะกรรมการที่ปรึกษาเรื่องวินัยเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่โอเค ลูกค้าธนาคารไม่ไว้วางใจตำแหน่งพนักงานพัฒนาการเงิน เสียชื่อเสียงธนาคาร เป็นความผิดวินัยร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ เห็นควรเปลี่ยนคำสั่งลงโทษเป็นไล่ออก นายชายจึงได้มีหนังสือขอข้อมูลข่าวสารซึ่งธนาคารฯ ได้เปิดเผยให้ ๑ รายการ ปฏิเสธ ๕ รายการเนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) และ (๔)

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ธนาคารไม่เปิดเผยคือรายการที่ ๒ - ๖ ธนาคารมีคำสั่งลงโทษไปแล้ว การดำเนินการทางวินัยเสร็จสิ้นแล้ว จึงเป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความใดที่อาจมีคำสั่งไม่เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ ผู้อุทธรณ์ คือนายชายเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสมควรได้รับข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ ข้อมูลข่าวสารนี้เปิดเผยได้ แต่ธนาคารอาจพิจารณาปิดข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่นได้ เพราะจะเป็นการรุกร้าสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร จึงวินิจฉัยให้ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมทั้งสำเนาถูกต้องให้แก่ นายชาย

“ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ”

(ที่ สค ๒๑๕/๒๕๖๑)

บทความ อ. ๓๔/๒๕๖๑

วีระเชษฐ์ จรรยากุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

กรรมการวินิจฉัยไม่เกี่ยว

เรื่องที่ผมเขียนให้อ่านกัน ที่ผ่านมาก็เห็นว่าเป็นเรื่องประชาชนขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงาน หรือผู้ประกอบการที่ยื่นเสนอราคา ขอจากหน่วยงาน เมื่อมีการปฏิเสธไม่เปิดเผย กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารก็เข้าไปดูให้ แล้วเรื่องนี้กรรมการวินิจฉัยฯ ช่วยได้ไหม ?

นายรอ นายเทศมนตรีตำบลแห่งหนึ่ง มีหนังสือ ๒ ฉบับถึงผู้จัดการธนาคารออมสิน ขอตรวจสอบบัญชีเงินฝากทั้งประเภทออมทรัพย์ หรือประเภทอะไรก็ได้แล้วแต่ ที่มีชื่อของนายมีและนางมา เป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ซึ่งค้างชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นเงิน ๔,๙๕๐ บาท และนางมา ที่ค้างชำระภาษีในปี ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๑๙,๘๐๐ บาท หากทั้งสองรายมีบัญชีเงินฝากอยู่ที่ขอให้ธนาคารออมสิน อายัดเงินพร้อมดอกเบี้ยให้ด้วย เพราะผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจทำได้ตามที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ธนาคารออมสินมีหนังสือแจ้งตอบปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า ให้ไม่ได้เนื่องจากเปิดเผยแล้วจะรุกร้าสิทธิ ส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕(๕) เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และเมื่อพิจารณากฎหมายและระเบียบ บางฉบับที่ให้อำนาจผู้บริหารท้องถิ่นตามยึด อายัดทรัพย์สินของคู่ค้างชำระภาษีไปขายทอดตลาดได้ โดยไม่ต้องฟ้อง ศาลก่อนแต่ก็ไม่ปรากฏว่ากฎหมายต่าง ๆ มีบทบัญญัติที่บังคับถึงธนาคารออมสิน ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกให้เปิดเผย ข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า และก็ไม่มีความหมายใดให้อำนาจนายรอในการขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล นายรอจึง มีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วมีประเด็นต้องดูว่า นายรอเป็นผู้ทรง สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ คือสามารถอุทธรณ์ตามกฎหมายนี้ได้ หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า เหตุผลเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้ ประชาชนมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานต่างๆ ของรัฐ เพื่อแสดงความเห็นใช้สิทธิทางการเมืองได้ถูกต้อง เป็นการพัฒนาระบบประชาธิปไตย และให้ประชาชนรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตน เพื่อรักษาประโยชน์ของตนได้ รวมความคือ เป็นกฎหมายที่ให้สิทธิแก่ประชาชน ไม่ได้ให้สิทธิแก่หน่วยงานของรัฐในการขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานแห่งอื่น โดยอาศัยกฎหมายฉบับนี้ กรณีนี้ นายรอเป็นหน่วยงานของรัฐจึงไม่มีสิทธิตามกฎหมายนี้ แล้วถ้าจะขอข้อมูล ข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐด้วยกันละ จะทำอย่างไร ? ก็ต้องอาศัยระเบียบแบบแผนและธรรมเนียมปฏิบัติ ของราชการตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงไม่มีอำนาจจะรับไว้ได้ จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์เรื่องนี้ไว้พิจารณา อธิบายนัดหนึ่งครั้งว่า การ “มีคำสั่ง” หมายถึงไม่รับไว้พิจารณาแต่ต้น เลยนะครับ แต่ “มีคำวินิจฉัย” หมายถึงพิจารณารายละเอียดเอกสาร ฟังคำชี้แจงจนสิ้นความแล้ว จึงมีคำวินิจฉัยให้ “เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” หรือ “ยกอุทธรณ์”

เรื่องนี้หยิบมาฝากเพราะเคยได้รับคำหาหรือทางโทรศัพท์ครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการ ปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หรือไปเดินะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (สค ๑๔/๒๕๖๐)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

บทความ อ. ๓๕/๒๕๖๑

วีระเชษฐ์ จรรย์กุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ขอไปทำอะไร

มีเรื่องเล่าให้ฟังเป็นตัวอย่างครับ แต่เป็นกรณีร้องเรียนจริง ๆ กับการปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ยังไม่ถูกต้องกับเหตุผลตามข้อกฎหมาย

เรื่องนี้ผู้ร้องเรียนเป็นรองปลัดเทศบาลตำบลสำราญ มีหนังสือร้องเรียนไปที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่า ได้มีหนังสือถึงปลัดเทศบาลตำบลสำราญ เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับรายงานการประชุมเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นการประชุมปกติของทุกเดือน เพื่อใช้เป็นหลักฐานการปฏิบัติราชการ เนื่องจากในวันประชุมตนเองลาพักผ่อน แต่นายกเทศมนตรีแจ้งปฏิเสธการเปิดเผย ผมก็เข้าไปดูสำเนาหนังสือคำขอของท่านรองปลัดเทศบาลตำบลสำราญ พบว่าท่านปลัดเทศบาลมีบันทึกความเห็นว่าเป็นเรื่องลับเนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสาร/เอกสารของราชการ เห็นควรเสนอท่านนายกเทศมนตรีทราบ เพื่อพิจารณาสั่งการ ท่านนายกเทศมนตรีมีบันทึกคำสั่งว่า ไม่อนุญาต เนื่องจากไม่แจ้งวัตถุประสงค์ ท่านรองปลัดฯ จึงมีหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

เรื่องนี้เราเพิ่งรับเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ขณะนี้ยังอยู่ระหว่างเจ้าหน้าที่ดำเนินการให้ ซึ่งไม่น่ามีประเด็นอะไรซับซ้อน จบเรื่องได้ง่ายๆ เพราะเบื้องต้นเจ้าหน้าที่จะแนะนำการปฏิบัติทางโทรศัพท์ก่อน เพราะการขอข้อมูลข่าวสารของราชการ ผู้ขอไม่จำเป็นต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น หรือต้องแจ้งวัตถุประสงค์ในการขอ แต่ถ้าผู้ขอเขาแจ้งเองก็ไม่ใช่ไร้อธิบายให้ฟังครับ ในมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ว่าไว้แบบนี้ “...ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ และคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่เข้าใจได้ตามสมควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร...” บุคคลใด หมายถึงใครก็ได้ เพียงแต่ขอให้ระบุคำขอให้เข้าใจได้เท่านั้น หน่วยงานที่ได้รับคำขอเพียงแต่พิจารณาว่าข้อมูลข่าวสารที่เขาขอนั้น เรามีอยู่หรือไม่ ถ้ามีจะเปิดเผยให้ได้หรือไม่ หรือจะไม่เปิดเผยก็ต้องมีเหตุผลตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๔ แล้วแจ้งสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ ให้ครบถ้วน

มีตัวอย่างครับ ประชาชนคนหนึ่งขอสำเนาหลักฐานจำนวนบุคลากรของเทศบาลแห่งหนึ่งในช่วงเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม รวม ๒ เดือน อีกรายขอหลักฐานการลงเวลาปฏิบัติราชการของนายกเทศมนตรี แม้ท่านนายกเทศมนตรีไม่ต้องลงชื่อมาทำงาน แต่ก็ต้องมีหลักฐานการเซ็นหนังสือราชการ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ให้เปิดเผยครับ สองคนนี้เป็นประชาชน ไม่เกี่ยวข้องและไม่ได้แจ้งเหตุผลในการขอลายรายงานการประชุมตามที่รองปลัดเทศบาลมีคำขอนั้นครับ ที่ผ่านมานวนควาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ก็จะวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้ผู้ขอ แต่ต้องดูเป็นเรื่องๆ ไป

ผมนำเรื่องนี้มาเสนอให้อ่านกันเพราะเห็นว่าเป็นหลักการพิจารณาคำข้อย่างง่าย ๆ หากเข้าใจแล้ว ก็ไม่ควรมีการร้องเรียนอะไร มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หรือไปเดินะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”